

ብዝተኻእለ መጠን ኣብ ገዛ ጽናሕ

ሓገዝ እንተደሊኻ - ኣብ ገዛ ወይ ኣብ ጉዕዞ - ኣብ ካንቶን ኣርጋው ብዙሕ ቅድመ-ምድላዎት ርኽብ። ንኣብነት ኣብቲ ገዛ ናይ ህጹጽ ጸውዒት ስርዓታት፣ ኣገልግሎት ስፒቴክስ ወይ ደገፍ ኣሎ። ኣገልግሎት ምዝዋር መኪናን ኣገልግሎት ምብጻሕን እውን ይክኣል እዩ። ድሕሪ ሕጂ ኣብ ገዛኻ ክትነብር እንተዘይክኢልካ፣ መዕበዪ ኣረጋውያን ኣለዉ። ብዙሓት ካብዚኦም ዝህበም ዋጋ ገንዘብ - ሓደ ሓደ ግዜ ናይ ጥዕና መድሕን ኩባንያታት (Krankenkasse) ወይ ናይ ማሕበረሰብ ሓገዝ።

ውሕስነት - ናይ ህጹጽ እዋን ጸውዒት ስርዓታት

ብናይ ህጹጽ እዋን ጸውዒት ስርዓት ገለ ነገር እንተጋጠሙ ብቐልጦፍ ሓገዝ ክትረክብ ትኻእል ኢኻ። ንኣብነት ከም ኣምባር ወይ ሰንሰለት ምሳኻ መጠወቂ ትሕዝ። ነቲ መጠወቂ እንተ ጸቐጥካዮ፣ ምስ ሓደ ናይ ህጹጽ እዋን ጸውዒት ማእከል ክትራኽብ ኢኻ። ሓገዝ ኣብኡ ብቐጽበት ይውደብ። ዝተፈላለዩ ኣቕረብቲ ኣለዉ። ንነብስኻ ክትመርጽን ነቲ ወጻኢታት ክትከፍልን ትኻእል ኢኻ። ቀይሕ መስቀል ኣርጋው ከምዚ ዝኣመሰለ ናይ ህጹጽ እዋን ጸውዒት ስርዓት እውን የቐርብ።

ስፒቴክስ - ክንክን ኣብ ገዛ

ሓደ ሰብ እንተሓሚሙ ወይ ክንክን ዘድልዮ እንተኾይኑ፣ እቲ ስፒቴክስ (Spitex) ክሕግዝ ይኻእል እዩ። ኣብ ስፒቴክስ፣ ኣብ ገዛ ዝመጸ ክኢላታት፣ ኣብ ክንክን ወይ ገዛ ይሕግዙ። እዚ ብፍላይ ንኣረጋውያን ጠቓሚ እዩ። ሓደ ክፋል ናይቲ ወጻኢታት ብመሰረታዊ መድሕን ይሸፈን። ከም ማሕበር ስፒቴክስ ኣርጋው ዝኣመሰሉ ህዝባዊ ኣገልግሎት ስፒቴክስ ኣለዉ። ግን ከኣ ብዙሓት ናይ ብሕቲ ኣቕረብቲ እውን።

ኣብ ገዛ ዝግበር ደገፍን ኣብ ገዛ ዝግበር ደገፍን

ኣብ ካንቶን ኣርጋው ዝተፈላለዩ ትካላት ኣለዎ ንሰባት ኣብ ገዝኦን ዝሕግዛ። ከም ኣድላይነቱ ንሓጺር ወይ ነዊሕ ግዜ ይመጹ። ገለ ትካላት እውን ብለይቲ ሓገዝ ይህባ። በዚ መንገዲ እዚ ኣረጋውያንን ምክትታልን ኣዝማድ ለይቲ ከዕርፉ ይኻእሉ እዮም። እቲ ትካል መጀመርታ ክበጽሕ ከሎ፣ እንታይ ዓይነት ደገፍ ከም ዘድሊ ብሓባር ይዝረበሉ። መብዛሕትኡ ግዜ እቲ ተቐጻጻሪ ሰብ ነቲ ወጻኢታት ይሸፍል። ኣብ ገለ ገለ ኣጋጣሚታት ናይ ስንክልና መድሕን IV (Invalidenversicherung IV)፣ ተወሳኺ መድሕን፣ ናይ ሓገዝ ኣበርክቶ ወይ ተወሳኺ ጥቕምታት ሓገዝ። ምስ ሓኪም ስድራቤት ብዛዕባኡ ክትዘራረብ ትኻእል ኢኻ።

ሓገዝ ኣብ መዓልታዊ ህይወት - መግቢ፣ ኣገልግሎት ምዝዋር፣ ምምሕዳራዊ ንጥፈታት

መዓልታዊ ዕማማት ኣብ እርጋን ወይ ኣብ ጥዕናዊ ጸገማት ከቢድ ክኸውን ይኻእል እዩ። ኣብ ብዙሕ ማሕበረሰባት፣ ወለንተኛታት ወይ ዝኸፈል ሓገዝቲ ሓገዝ። እዞም ሰባት ምሳሕ የብጽሑ፣ ናብ ሓኪም ብመኪና ይኸዱ ወይ ድማ ንዕላል ወይ ጸወታ ክጸወቱ ጥራይ ይመጹ። ከምዚ ዓይነት ኣገልግሎት መብዛሕትኡ ግዜ ንሓደ ነገር ይኸፍል። ገለ ተወሳኺ መድሕን ዘለወን ናይ ጥዕና መድሕን ትካላት ይሳተፉ። ነቲ መንበሪ ማሕበረሰብ ወይ መድሕን ክትሓትት ትኻእል ኢኻ።

መዕበዬ አረጋውያን

ድሕሪ ሕጂ አብ ገዛ ክትነብር እንተዘይክኢልካ፡ መዕበዬ አረጋውያን መንገዲ እዩ። አብኡ ክንክን፡ መድሃኒት፡ ክንክንን መንበሪን ትረክብ። እዞም ኣገልግሎታት እዚኦም ንሓደ ነገር ይኸፍሉ። እቲ ናይ ጥዕና መድሕንን ብቑዕ ማሕበረሰብን ንገለ ክፋል ናይቲ ክንክንን ደገፍን ይኸፍል። ዝተረፈ ክትከፍሎ ኣለካ - ንኣብነት ንክፍሊ ወይ ንተወሳኺ ክንክን፡ ብጽሒት ናይቲ ክንክን ወጻኢታት እውን ክስከም ኣለዎ። እቲ መዕበዬ አረጋውያን ነቲ መብርሂ ክሕግዝ ይኽእል እዩ።

እቲ ገንዘብ እኹል እንተዘይኮይኑ፡ ተወሳኺ ረብሓታት ወይ ማሕበራዊ ሓገዝ ከተመልክት ትኽእል ኢኻ። ኣብቲ ማሕበረሰብ ዝርከብ ቤት ጽሕፈት ማሕበራዊ ድሕነት ይሕግዝ። እዚ ሓገዝ እዚ መን ከም ዝግብኦ ብትኽክል ይመሓደር።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.hallo-aargau.ch/ti/alter-und-migration/moeglichst-lange-zu-hause-bleiben